

Inleiding Bestuursrapportage 2026

Inleiding Bestuursrapportage 2026

Voor u ligt de bestuursrapportage 2026 (hierna: Berap). In deze rapportage wordt verantwoording afgelegd over de uitvoering van de Programmabegroting 2026 in de periode van 1 januari tot 1 augustus 2026. De bestuursrapportage biedt inzicht in de belangrijkste inhoudelijke en financiële afwijkingen ten opzichte van de begroting en geeft daarmee een actueel beeld van de voortgang van de gemeentelijke opgaven. Waar nodig worden voorstellen gedaan voor bijsturing en actualisatie van budgetten.

De eerste zeven maanden van 2026 kenmerkten zich door een aantal bestuurlijke en maatschappelijke ontwikkelingen. Na de gemeenteraadsverkiezingen trad een nieuwe coalitie van GemeenteBelangen Twenterand, SGP en ChristenUnie aan. In het coalitieakkoord *'Met trots bouwen aan Twenterand'* heeft het nieuwe college de koers voor de komende bestuursperiode uitgezet. Tegelijkertijd is de ambtelijke organisatie intensief aan de slag gegaan met het ontwikkelen van mogelijke bezuinigingsmaatregelen. Binnen het traject *Strategische Gemeente* worden keuzes voorbereid die noodzakelijk zijn om de gemeente ook op langere termijn financieel gezond en bestuurlijk slagvaardig te houden. Naast het uitwerken van bezuinigingsmaatregelen is gekozen voor een verhoging van de OZB. Deze maatregel draagt bij aan het sluitend krijgen van de begroting voor 2027 en zorgt ervoor dat de financiële opgave niet uitsluitend via bezuinigingen hoeft te worden ingevuld. De omvang van de financiële opgave vraagt om zorgvuldige afwegingen bij investeringen en ontwikkelingen. Daarbij wordt per onderwerp gekeken naar noodzaak, timing en financiële effecten. Iedere afweging vraagt maatwerk. Wanneer dit gevolgen heeft voor de planning of uitvoering, wordt de raad hierover geïnformeerd.

Daarnaast heeft de gemeente belangrijke stappen gezet in de opvolging van de aanbevelingen uit het onderzoek van de Nederlandse School voor Openbaar Bestuur (NSOB) naar de politiek-bestuurlijke en ambtelijke verhoudingen binnen Twenterand. Met het programmaplan *'Samenwerken aan buffers en begrip'* wordt gewerkt aan het versterken van onderling vertrouwen, een veilige werkomgeving en een professionele samenwerking tussen bestuur, raad en organisatie. Daarmee wordt geïnvesteerd in een gezonde bestuurscultuur voor de lange termijn.

Ook maatschappelijke ontwikkelingen vroegen nadrukkelijk aandacht. De discussie rondom de opvang van asielzoekers en de uitvoering van de Spreidingswet leidde tot onrust en verschillende demonstraties. De gemeente heeft de minister voorgesteld om tien asielzoekersgezinnen (60 personen) verspreid over meerdere kernen op te vangen. Daarmee wordt afgezien van de realisatie van een asielzoekerscentrum (azc). Voor de resterende opvangopgave wordt ingezet op de huisvesting van Oekraïense vluchtelingen en mogelijk statushouders. Uitgangspunt daarbij is een zorgvuldige en beheersbare opvang, met oog voor de leefbaarheid in de dorpen.

Tegen deze achtergrond is verder gewerkt aan de uitvoering van de gemeentelijke opgaven en ambities. In de volgende hoofdstukken wordt per programma en afzonderlijke inleidingen nader ingegaan op de belangrijkste ontwikkelingen, resultaten en afwijkingen ten opzichte van de begroting.

Financiële toelichting

Omschrijving

Deze Berap sluit met een nadeel van € 671.243. Deze berap bevat hoofdzakelijk incidentele begrotingswijzigingen. Wijzigingen met een structureel karakter worden verwerkt in de Begroting 2027 en, waar van toepassing, meegenomen in het traject van de Strategische Gemeente. Wij stellen u voor het negatieve saldo van deze Berap te onttrekken uit de Algemene Risico Reserve. Onderstaand vindt u de grootste voor- en nadelen (€ 100.000 en hoger) waarover in deze Berap wordt gerapporteerd (afwijkingen kleiner dan € 100.000 zijn weer te vinden in de verschillenverklaringen per programma).

Overzicht afwijkingen > € 100.000

Maatwerkvoorzieningen WMO (Huishoudelijke Ondersteuning)	N	€ 210.000
Afrekening Beschermd Wonen/indexatie MO	V	€ -211.000
Gemeentepolis	V	€ -100.000
Detachering ambtelijk personeel Ontplooi	N	€ 100.000
Verstrekking algemene bijstand	N	€ 463.000
Geïndiceerde jeugdhulp	N	€ 400.000
Bijdrage Samen Twente	V	€ -123.000
Algemene uitkering	N	€ 593.000
Loonkosten personeel voordeel CAO	V	€ -128.000
Afrekening GBT	V	€ -130.000
WMO Begeleiding	V	€ -379.000
Overig	V	€ -24.000
	N	<u>€ 671.000</u>

Een toelichting op deze bedragen is bij de betreffende programma's terug te vinden. Per programma is aangegeven of ontwikkelingen leiden tot financiële wijzigingen. Het gaat dan om relevante afwijkingen ten opzichte van de oorspronkelijke ramingen in de programmabegroting 2026